

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Félévesre . . . 2 korona.
Egy évi árá 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetemény, nyilttér és egyéb felszólalás.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedvevény. Nyilttér sora 50 fill.

Felülírtások és egyéb nyugtázások közlési díja soronként 10 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben postautalványon eszközölhető. **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Ünnepi napok.

Szép és magas színvonalon álló ünnepek folytak le e héten megyei székvárosunkban.

Már a nemzetnek a vérebe ment át a márcziusi dícső eszmék megünneplése, s úgy tapasztaljuk örömmel, hogy különösen a hazafias ifjúság körében az az iránti lelkesedés nem eszik, de sőt mindinkább fokozódik.

Megveszerte most is kitett magáért az ifjú nemzedék, hogy mentől magasabban legyen e nap a történelem lapjaira beiktatva.

Mindenhol fellángolt a hazafias eszmék és kegyelet tüze, mely mélyen járta át a szíveket és megnyilatkozásra készítette az ajkakat.

Első sorban a helybeli főgimnázium, a fiú- és a leányiskolák buzgó tanáraitól és lelkes növendékeiktől kell megemlékeznünk, kik jóformán az egész napot az ünnepléssel töltötték be, s közben a főgimnázium növendékei a Tompa-szobrot is megkoszorúzták a nagy költő iránti hálából, kinek a nagy időkben nem egy hazafias költemény került ki tollából s ezért üdöztéseknek is volt kitéve.

Este fényes lakomák és szebbnél-szebb beszédek keretében pedig, a kaszinó s a többi társadalmi körök ünnepeltek lelkesen és hagyományosan.

Még jóformán ki sem pihente magát a község, s még zászlóidőben volt a város, midőn 17-én bekövetkezett az érdemekben gazdag volt alispánunknak: minaji Bornemisza Lászlónak főispáni beiktató ünnepélye.

Ez ünnepélyről őszintén csak azt mondhatjuk, hogy az a derék férfiú eddigi szerepléséhez, tisztos múltjához és érdemeihez képest a legméltebb keretben folyt le.

A legnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk vármegyénk vezértérfiairól és különösen az ellenzékről, kik most is úgy, mint a múltban hűségesen betartották azon elvet, hogy pártpolitikát nem vegyitettek az installáló megyei közgyűlés lefolyásába és a jó egyetértést, a közbékét most is megvédelmezték a meglazítástól.

Bár hangzottak el hatásos ellenzéki beszédek, de azoknak a ezéja az elvek fenntartása volt és azoknak a fénye az új főispán érdemes személyére áradt, kiben a hazafiaság és a törvények éber, igazságos őret ünnepelték.

Elmondhatjuk, hogy az érdem mindkettőt egyformán illeti, úgy az új főispánt, ki hatalmas, hazafias eszméktől duzzadó beszédben fejtegette ki programját és a megye közönségét: a dícséret és öröm pedig közös és általános volt.

Abban a biztos reményben tehát, hogy a jó egyetértés közöttünk soha egy pillanatra sem fog megzavartatni, átadjuk a szót tudósítónknak.

Főispáni beiktatás.

Ünnepi lelkes hangulatban, fény és általános lelkesedés közepette, festői kép keretében folyt le a hó 17-én városunkban minaji Bornemisza László volt alispán, Gömör és Kishont vármegye újonnan kinevezett főispánjának hivatali állásába való beiktatása.

A város lobogódiszt öltött, a megyeház környékén szokatlan élénkség uralkodott, egymást érték a díszes fogatok, s fél 10-kor megérkezett automobilján gróf Andrássy Géza, egy másik automobilon Szentiványi József.

A közgyűlés színhelyén: a vármegyei székház nagytermében 10 óra előtt gyülekeztek a megye egyházi és világi notabilitásai közül számosan, jöttek a bizottsági tagok, küldöttségek, a karzatokat megszállotta a díszes hölgyközönség, s a zsufolásig megtelt nagyterem festői lát-

ványt nyújtott. Dismagyarban voltak: Lukács Géza, Hámos László, Sarkas Zoltán, dr. Radvánszky György, báró Nyáry László, Szentiványi Árpád, Szentiványi József, Fáy Árpád, Szontagh Andor, ifj. Hevessy László, dr. Söldes Béla.

Lukács Géza főjegyző, az alispán törvényszerinti helyettese, szívélyes és meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket s a közgyűlést megnyitotta. Komáromy István felolvasta a miniszteri leiratot, mely Fáy Gyulát főispáni állásától felmentti, majd olvasta a volt főispán meleghangu, szép bucsuzólevelét. Hámos László nyug. főispán a lemondást sajnálattal való tudomásul vétele mellett indítványozza, hogy Fáy Gyula érdemeit, a vármegye érdekében kifejtett működése hálás elismerésével jegyzőkönyvben örökíttessék meg. Hanvay Zoltán az indítványt megtoldotta azzal, hogy a volt főispán arcképét a vármegye festesse meg a közgyűlési terem számára.

A közgyűlés az indítványokat egyhangulag elfogadta.

Ezután dr. Fornet Gyula tb. főjegyző felolvasta a belügyminiszternek Bornemisza László alispánnak, a megye főispánjává történt kinevezését.

A közgyűlés lelkes éljenzéssel vette tudomásul a kinevezést, mire elnöklő Lukács Géza Szentiványi Árpád vezetése alatt Széman Endre, Gyürky Pál, Usabay Pál, Hámos László, Hanvay Zoltán, Tornallyay Zoltán, dr. Radvánszky György tagokból álló bizottságot küldött ki az új főispán meghívására.

Bornemisza László főispánt a közgyűlés szünni nem akaró lelkes éljenzéssel fogadta.

Az új főispánt Lukács Géza meleg szavakkal üdvözölte kinevezése alkalmából, s kérte, hogy tegye le a hivatali esküt, melynek szövegét dr. Fornet Gyula tb. főjegyző olvasta.

A főispánt elsőként Hevessy Bertalan — a függetlenségi pártnak az előzmények után is törhetetlen híve — üdvözölte pártja és a maga nevében.

Rendkívüli események kivételes helyzetet teremtenek — ugymond — és sajnálattal vette tudomásul e vármegye, hogy a 13 próbás férfiú: Fáy Gyula távozott a főispáni székéből, magával vevé a köztisztéletet és osztatlan nagyrabecsülést. Mint a függetlenségi pártnak az előzmények után is törhetetlen híve, maga és pártja nevében szólal fel, s a politikai helyzettel foglalkozva visszatekint a négy év előtti eseményekre, s a mai helyzetről megemlékezik, azt mondja, hogy áldaná a magyarok Istenét, ha olyan vezért adna a nemzetnek, ki a felséget meggyőzné a nemzet jogos aspirációiról. A kormány eljárását nem bírálja, de rendkívül szerencsésnek tartja a választást, hogy a főispáni székbe Bornemisza Lászlót emelte, ezt a függetlenségi párt nevében örömmel, hálával és elismeréssel veszi tudomásul, mert köztudomású, hogy az új főispán 24 év alatt, míg az adminisztráció élén állott, szeretetreméltó, conciliáns modorával, igazságszeretettel és törvénytisztletével kivívta azt, hogy a politikai pártok fölé emelkedett, s őt mindnyájan a magunkénak mondhatjuk. Reméli, hogy továbbra is megmarad férfiúi nemes erényei birtokában, s működésében a törvénytisztélet, az alkotmányhoz való ragaszkodás fogja vezetni. E reményben igaz szívből üdvözli az új főispánt, működéséhez áldást és sikert kíván.

A felviharzó tetszészaj lecsendesülése után Bornemisza László főispán emelkedett szólásra, s következő mélyen átgondolt szép beszédet mondotta:

Tekintetes vármegyei bizottsági közgyűlés!

Midőn gyűléstermünkön végigtekintek és összegyülekezem látom itt vallás- és politikai pártkülönbség nélkül ily szokatlan nagyszámban vármegyei bizottságunknak tagjait, kik az én beiktatásomat megjelenésükkel megtisztelni, jóindulatuknak és elismerésüknek ki nyilatkozatása által, hajló koromat a tavasz derűjével előirásztani, valamint azon mindennekfelett kitüntető lelkes és bensőségteljes szíves fogadtatásért, melyben érde-

men felül részesíteni kegyesek voltak — hálaérzettel áthatott szívem melegevel mondok legőszintébb köszönetet!

Hevessy Bertalan bizottsági tag tisztelt barátom elhangzott beszédének személyemet elismerő és kitüntető, jóindulatu meleg szavaiért fogadja legőszintébb köszönetemnek kifejezését — beszédének a jelenlegi politikai viszonyokra vonatkozó egyéni nézeteire és fejtegetéseire pedig ezen beszédben előadandó nyilatkozataim által kívánom a leghelyesebb méltatást megadni.

Tekintetes vármegyei közgyűlés!

Már 34 évet — egész emberöltőt kitevő hosszú időt töltöttem el vármegyei tiszti szolgálatban és alispáni megválasztásomnak épen a folyó hó 29-én következik el 24-ik évfordulója. Ezen hosszú idő alatt tisztviselői törekvésem a vármegye közönségének kitüntető osztatlan bizalmában, erőt és támogatást nyerve vármegyénk beléletevel szívben és lélekben összeforrva — édes ott-hont talált.

Alispáni tiszti állásom teljes mérvben kielégítette minden vágyamat, férfiúi önértetem büszkeségét képezte és ezen kívül nem volt más céloim, vágyam és törekvésem, minthogy a bennem helyezett közbizalmat becsületes munkásságom által legjobb tehetségem szerint kiérdemelni igyekeztem.

Mult évben váratlanul sújtott családi vesztesség, mely egész lelkivilágomat megrendítette, azon elhatározást érlelte meg lelkemben — hogy alispáni tiszti állásom 25-ik évfordulóját bejárva még, utánna tényleges szolgálatomból kilépve, nyugdíjaztatásomat kérjem.

A legközelebbi bekövetkezett politikai válság a kalmából azonban az üresedésbe jutott főispáni anias elvállalására — bizalmasan telhivattam — s ezután kifejezett nézeteim és kívánságaim méltánylása mellett — újabbán reám nézve valóban megtisztelő és kitüntető módon legilletékesebb helyről nyertem felhívást — és miután időközben több oldalról megbízható tájékoztatást vettem arra nézve, hogy vármegyénk szélesebb körében esetleges kinevezetésem megnyugvással találkozni, azon határozott meggyőződésben, hogy főispáni állásomban hazafiúi kötelességet teljesíthetek, a válságos helyzetből való kibontakozást, vármegyém közbékéjének megóvása mellett előszegíthetem — vármegyénk közérdekének üdvös szolgálatot óhajtván ez által is tenni — annak elvállalására hajlandónak nyilatkoztam.

Főispánna történt legteljesebb és legkegyelmesebb kinevezetésem következtében, vármegyei tiszti állásomtól, melyet a tekintetes vármegyei közgyűlés megtisztelő osztatlan bizalmából 24 évig szerencsés voltam betölteni, ezennel meg kell válnom.

Fájdalmas érzéssel hagyom el alispáni tiszti állásomat — mely férfi korom önértetét és büszkeségét képezte — melyhez szívem, lelkem melegevel összeforrottam és minden törekvésem oda irányult, hogy a tisztemmel járó kötelességeket és feladatokat, legjobb tudásom és tehetségem szerint teljesíthessem. — Ha mind-ezen törekvésem daczára, mindent nem teljesíthettem akként, mint óhajtottam és a mint azt szükségképpen kellett volna, annak okát részben erőim gyengeségének, részben pedig a fenntorgó és általam el nem hárítható körülmények nehézségeinek méltóztassanak kegyesen tulajdonítani.

Fogadja a tekintetes vármegyei közgyűlés kitüntető bizalmáért, jóindulatáért és támogatásáért, melyben hosszú tiszti szolgálatom egész ideje alatt minden időben részesíteni kegyes volt, soha el nem muló hálámnak és legőszintébb köszönetemnek lelkem mélyéből fakadó kifejezését.

Es ezek után az alispáni jogok gyakorlatának, külső hivatalos jelvényét vármegyénk nagy pecsétjét, nyugodt lelkiismerettel tisztán megőrizve, úgy a mint azt 24 év előtt kezemhez vettem, leteszem a tekintetes vármegyei közgyűlés rendelkezésére.

Alispáni tiszti állásomnak emlékét pedig, férfiúi munkás életemnek dícsőségét és drága kincsét örökre fájó szívemben zárom.

Ezek után midőn főispáni állásomat elfoglalom és jövőbeni ténykedésem és munkásságom irányát, megjelölni kívánom, méltóztassanak megengedni, ha hosszú tisztviselői multamra hivatkozva és visszaemlékezve minden alkalommal nyilvánosan elmondott nyilatkozataimra, nyújthassak biztosítást a jövőre nézve.

Jövőre is haladni kívánok azon az uton, melyen elindultam és mindig következetesen haladtam, mely mindenkör és minden körülmények között a becsületes munkásságnak és tisztességes törekvésnek tiszta, nyilt és egyenes ösvénye volt.

Változik a viszony, változik a munkakör, de határozott meggyőződésöm, hazafiúi kötelességek és a hivatalos állásommal összekötött kötelek teljesítése tekintetében változást nem szenved.

Őszinte, igaz híve voltam és vagyok ma is, az 1867-ik évi XII. t. cz. -ben foglalt közjogi alapon álló erélyes és határozott magyar nemzeti politikának, mert a magyar szent korona országai között fennálló közjogi kapcsolat és törvényes jogrend alapján, ezen politikai és intézményes alkalmaszásokban találom, az életős és intézményeiben szabad és minden más országtól függetlenül egységes magyar állam kiépítésének és betetőzésének biztosítékát.

Epen ehz okból ezen törvényes kapcsolat alapoló jogrend megőlygására valamint vegyes ajku, de hazafias érzelmű lakossága közti vármegyének, az összetartozandóság érzületének gyöngítésére, a békés együttélés megszavarására irányuló nemzetellenes törekvések és lelkiismeretes igazásti bárhomzet és bármily módon jelentkezők is az, és bármily ürügy alatt nyilvánuljon, minden időben a leghatározottabban ártalmatlanná tenni, minden káros következményeit elhárítani és minden rendelkezésemre álló eszközökkel és a törvényi korlátain belül hivatalos betolyásom érvényesítésével is megterolhatni feladatommak tekintendem.

A magyar királyi kormány, a kormányelnöknek programbeszédében világosan kifejezett kinyilatkoztatása szerint ezen közjogi törvényes alapon állva, kívánja az alkotmányi biztositását és az alkotmányos élet — rendes kerékvágásába visszavezetni a nemzetet!

Főispáni állásomban, a m. kir. kormánynak mint végrehajtó hatalomnak képviselőletében vármegyéim élén állva, az 1886-ik XXI-ik t. cz. foglalt intézkedésekhez szorosan alkalmazkodva — kívánom főispáni jogaimat és kötelességemet, lelkiismeretes pontossággal teljesíteni és gyakorolni és ezen az alapon, mint a kormány képviselője, csatlakozni kívánok a kormányt támogató nemzeti munkapárthoz.

Ünnepélyesen kijelentem azonban, hogy alkotmány és törvényellenes rendelet vagy törvényvel ellenkező intézkedés végrehajtásához semmi körülmények között megengedeztet nyújthatni nem fogok. Ezt annyival inkább teljes megnyugvással jelenthetem ki, mert előttem a legilletékesebb tényező által ennek bekövetkezése egész határozottan kizártnak jelentetett ki.

Ujabb időben politikai tevénytünk nehéz válságba sodortatott. Közjogi helyzetünkkel ellentétes törvényellenes támadások intézettek kívülről törvényes alkotásaink befolyásolására; sőt kísérletek tetettek arra is, hogy kizárólag független, alkotmányos jogaink törvényes szabád gyakorlata idegen hatalmi tényezők jogosulatlan beavatkozása érvényesüljön.

A választási törvény alkotása nehéz és körültekintőséget igényelő feladatot bízott meg az ország és Magyarország nemzeti állami jellegének, a magyar nemzet államtenntartó fölényének megvédése és jövőre nézve törvény általi biztositása.

Hazánk alkotmányos, törvényes jogainak megvédése és az alkotmányunkat sértő törvényellenes jogosulatlan támadások határozott visszautasítása céljából, már most elérkezett legfőbb ideje annak, hogy minden magyar szív megdobbanjon. — A hazaszeretet melege hánssa át, buzdítsa hazafias nagy elhatározására, az alkotmány védelmére, tömeges egyesülésre az igazán érző honfi sziveket! Egyesülnünk kell e nagy nemzeti munka sikere érdekében mindnyájunknak az eddigi pártkeretek mellözésével is.

Mert határozott meggyőződés, hogy a magyar állam nemzeti jellegének, a magyar nemzet államtenntartó erejének biztositása jövőre nézve ezen törvényes helyes megalkotásától függ. A választói jog kiterjesztésének mérvét nem idegen törvényesítésével és intézkedéseinek átvételével és alkalmazásával, hanem a magyar nemzet sajátos viszonyainak komoly megfontolásával a magyar nemzeti érdek kívánalma szerint kell megálapítani és a határvonalat szorosan e szerint megvonni.

Vármegyei közönségnek hazafias érzületűekre nyírára hiszem és reményem, hogy ez alkalommal is meg fog nyilatkozni és a megindított nemzeti nagy munkához hazaszeretettel buzdítatva teljes erejével és elhatározott-ságával törvényes részt fog venni!

Vármegyei közgyűlének elintézésénél az egyetértő békeséges munkásság fenntartását és biztositását melegen óhajtom és erre nézve a leghatározottabb és legerősebb eljárástnak, kormy, ha az eddigi gyakorlatot követve is fenntartva, közgyűlési tanácskozási alakból a párt politikai tekintetek érvényesítését egyenesen kizárjuk.

Azonban nem lehet célom és túlhaladná beszédem keretét, hogy a törvényhozási tárgyalás alá veendő nagyfonsosságú kérdések felemlítésével bővebben foglalkozzam, felkivánom használni azok itteni tárgyalásának alkalmával — szükség esetén arra, hogy véleményemet nyíltan kinyilatkoztathassam.

Ezekben főbb vonásokban jelezni kívántam nézetimet és midőn ismételve is határozottan kinyilatkoztatom, hogy főispáni jogaimat és kötelességeimet mindenkor, az alkotmány keretén belül és a törvények rendelkezéseinek szigorú alkalmazása mellett, legjobb meggyőződés, és lelkiismeretem szerint kívánom gyakorolni. Vármegyéink ügyeinek elintézésénél az egyetértő békés munkásság óhajtom érvényesítését fenntartani, a vármegyei közigazgatási erkölcsi tisztaságát megőrizni, a tisztességes munka megbecsülését a közérzületbe átvinni, minden közhasznú hazafias intézményt és törekvést támogatásban részesíteni kívánom — hálásan megköszönve a tekintetes vármegyei közgyűlés kegyes jóindulatának kinyilatkoztatását és mindenekfelett kitüntetett lelkes fogadtatását — magamtól továbbra is, a tekintetes vármegyei közgyűlés közgyűlés változatlan barátságos érzelmeibe ajánlom.

Lelkes taps kísérte a hivatás, hazafias szelleműtől áthatott beszédet, mire *Kana Aurél*, *Tomory Géza*, *Máriássy Gyula* és *Nagy Elemér* főszolgabírák magasra emelték — a hagyományos szokás szerint — a főispánt. *Szentiványi Árpád* szólalt fel ezután, s örömmel adott kifejezést annak az érzületnek, hogy az új főispánok kinevezését az országban különböző érzelmelekkel fogadták, de oly nagy szeretettel, tisztelettel és elismeréssel, párt- és felekezeti különbség nélkül

sehöl sem fogadták, mint nálunk. *Bornemisza László* csaknem 40 évi — a közügyek terén kifejtett — működése alatt olyan tisztikart nevelt, melyre tisztetség és igazságos eljárás tekintetében méltán büszke e vármegye, s e kinevezésben a becsületes munka méltó elismerését látva, szeretettel üdvözli az új főispánt, de üdvözli azért is, mert meg van győződve, hogy a törvényes és alkotmányos utról — melyen eddig is járt, nem fog lelépni, de szívesen üdvözli végül azért, mert *Bornemisza László* az egész vármegye szeretét, ragaszkodását és bizalmát bírja. — Indítványozza beszédében, hogy az elhangzott szép beszédek vegye jegyzőkönyvébe a közgyűlés.

Putnoky Mór orsz. képvis. bár politikai meggyőződése szerint nem viseltethetik bizalommal a kormány iránt, szívesen és örömmel elismeri, hogy az új főispán eddigi hazafias, a közjó és a vármegye békéje érdekében kifejtett sikeres működésével megérdemelte a kinevezést. Melegen üdvözli őt, s a jövőben kifejtendő tevékenységéhez kitartást, erőt és sikert kíván.

Hamos László a kormány iránt való bizalmának ad kifejezést, s őszinte tisztelettel és bensőszerű érzéssel üdvözli az új főispánt, mint a kormány bizalmának méltó letéteményesét, s mint a nemzeti munkapárt tagját. Kívánja, hogy főispáni működése hosszantartó, sikeres legyen.

Ezután felolvasták a bolgár király következő táviratát:

„Sophie, Palais. Méltóságos *Bornemisza László* udvari tanácsos, főispán urnak *Rimaszombat*. Ma, midőn új hivatalát eltoglalja, szívből üdvözölöm és jó sikereket kívánok Önnek. — *Ferdinand, rex.*”

Kóburg Fülöp herceg pedig a következő táviratot küldötte:

„Wien. Méltóságos *Bornemisza László* udvari tanácsos főispán urnak *Rimaszombat*. Méltóságodnak díszes állásába iktatása ünnepe fogadja szerencsekívánataimat és nagybecsülésem igaz kifejezését. — *Fülöp, szász-Cóburg göthai herceg.*”

Még a miskolci *Keresk. és Iparkamara* elnöke és titkára táviratát olvasták fel, mire *Bornemisza László* a vármegye pecsétjét átadta megőrzés végett hosszú idő óta lelkes és buzgó munkatársának *Lukács Géza* főjegyzőnek, kinek egyuttal a közgyűlés színe előtt őszinte meleghangú köszönetet mondott a megye érdekében kifejtett értékes munkásságáért. Lelkes, tomboló és hosszantartó éljenzés fakadt szavai nyomán, s ez az általános lelkesedés előlegezése volt a jövő főispán iránti bizalomnak és ékesszóló kifejezése volt annak az osztatlan szeretetnek, tiszteletnek és nagybecsülésnek, melylyel a vármegye közönsége viseltetik érdemes munkása: *Lukács Géza* iránt, kinek alispáni működése elé e vármegye őszinte bizalommal és legszebb reményekkel tekint.

Lukács Géza a pecsétet átvette és ezzel a közgyűlés — melyet *Lukács* tapintatosan és kibontás nélkül vezetett — lelkes hangulatban véget ért.

A küldöttségek fogadása.

A közgyűlés berekesztése után a főispán, a nagy számmal jelentkezett küldöttségeket fogadta.

A megállapított sorrend szerint a küldöttségek tiszteletét az egyházak nyitották meg.

Elsőnek a róm. kath. egyház járult a főispán elé *Széman* Enre rimaszombati prépost vezetése alatt, ki az elfoglaltsága miatt meg nem jelenhetett megyés püspök megbízásából és nevében üdvözölte a főispánt. A hitből fakadó, meleg és szeretetteljes ékes szavakkal tolmácsolta a róm. kath. egyház ragaszkodását s kifejezte, hogy mindenkor készséggel támogatni fogja a főispánt.

A főispán válaszában szintén meleg szeretetéről biztositja a kath. egyházat és papságot s nagy elzárkál elérésében és törekvésekben szívesen támogatását ajánlja fel.

Ezután a görög ág. ev. egyház tisztelettel *Szontagh* Andor országgyűlési képviselő, egyházi felügyelő vezetése alatt nagyszámú küldöttséggel. *Szontagh* rövid, de tartalmas szép szavakkal emlékezett meg a főispán érdemeiről s midőn egyháza ügyét és annak igazságit pedig bemutató gámba, kegyeibe ajánlja, attól egészszéget és erőt kíván a főispánnak magas hivatalában.

A főispán köszönő válaszában azt fejtegeti, hogy az a kápos, mely a protestáns testvéregyházakat és hivatkozott öszenfűzi, új hivatalával szem fog lazulást vagy változást szenvedni. Mindenkor szem előtt tartani az egyház érdekeit és támogatására bizton számíthatnak.

Majd *Gyürky Pál* ág. ev. főesperes vezette a kishonti ág. ev. kerületi küldöttségét a főispán elé. Üdvözölte beszédében azt mondja, hogy a politikai hullámzás közeli érdekl. az egyházat is; nem esoda tehát, ha ezen hajó népe is kérédeleg tekint a jövő elé. — Reményük azonban kecsgetető, mert az új főispánban a protestáns vallás egyik öröklőjét és a kipróbált hazafit üdvözölhetik.

A főispán válaszában hivatkozik arra a testvéri káposra, mely a két protestáns felekezet között fennáll és arra a szoros barátságra, mely a küldöttség vezetőjéhez fűzi, ki a gyász napjaiban is mint lelkiatya vizsgálni igyekezett és oszloppal szomorúságában. Állandó támogatásról és testvéries barátságáról biztositja az egyházat és a küldöttség tagjait.

Csabay Pál ref. esperes és *Tornaljay Zoltán* vezette ezután a megyei ref. egyházak és a rimaszombati presbitérium küldöttségét. Az ékes nyelvű, nagy tudású esperes egy családhoz hasonlította az egyházat, melynek egyik legjelesebb tagját, a görög-megyei egyházak főgondnokát a királyi kegy a legmagasabb polczra emelte.

A megye örömmel népeket fényből hasánál a ref. egyház is lopni akar és egy új bibliát hasonlattal üdvözli bensőszerű örömmel az üdvözlésre.

A főispán meglehetősen válaszolt az üdvözlésre. — *Ugymond:* Engem a legszebb kötelek fűznek egyházzal és egyházmegyémhez, mely a szeretetben és hálában nyilvánul meg. Életem legdrágább kincsének tekintem és őrzöm azon pillanatot, midőn gondnokká választottam meg s midőn megköszönöm e meleg üdvözlést, ígérem, hogy jövőben is épen olyan igaz munkása és támogatója leszek egyházamnak és papságának.

Singer S. Leó kerületi főbíró küldöttségét. A főispán meglehetősen ékesszólással és magvas tartalommal üdvözölte az új főispánt. Sok erényei mellett különösen kiemelte az egyenlőség, testvériség, szabadelvűség, felekezeti a hazafiaság és igazságszereteteiből tolyó vonásokat. A hűfűfűsség szűzességét megdicsőítve minden aggály nélkül biztató a jövő politikai életre. Mély gyászában is vizsgálni igyekezett a főispánt, mert úgymond: boldogult életpárjának szelleme is most feleltünk lebeg és színtelen részét vesz az örömben.

A főispán köszönve köszönte meg az üdvözlést. Fáj ugyan, de jóleső érzéssel fogadom az üdvözlést, mert lellem a veszteség felett nem tud megpihenni és vissza-visszatér az én földi boldogságom koporsójához, de a mai nappal némi enyhülést nyert. Ígérem, hogy jövőben is az leszek az izraelita felekezettel szemben is, ki a multban voltam. Mindenkor a hittekezeteki béke volt az iránytűm s ez lesz jövőben is.

Most vezette azután *Lukács Géza* h. alispán, vármegyei főjegyző a vármegyei tisztikarokat a főispán elé. Ekképen kezdte a h. alispán üdvözölő beszédét: A hivatalos eskü elhangzása után most már ezen vármegye tisztikara hivatalosan is tisztelő nálad méltóságos urunk. Hangsúlyozom, hogy hivatalosan, mert arany tiszta jellemű, kipróbált hazafiaságod és munkaszereteted volt az, mely hosszú alispánságod alatt e tisztikar minden egyes tagját részre meghódította és tisztelettel, örömmel ajándékozta fel szolgálatait. A jelen pillanatban bemutatkozásról szó sem lehet, mert régen ismeret bennünket. A mai nap tündöklő pillanata csak fényes tanúsága és bizonyosága lehet annak a nagyfokú ünneplésnek, tiszteletnek és szeretetnek, melyben téged az egész vármegye osztatlanul — ezután s jövőkön még fokozottabban fog részleteni. — Ezután ismételtelen teljén látta a megyei tisztikar szolgálatát és hűségű ragaszkodását.

A főispán meghatva, körülbelül ekképen válaszolt. Jól mondta az én kedves barátom és munkatársam, a h. alispán ur, hogy ez a tisztikarhoz egy hosszú, tiszteletes mult fűz. Megvallom, hogy kineveztetésem óta egy pillanat sem mullott el, mit meg ne könnyeztem volna, ha reá gondoltam azokra a kedves időkre, melyeket veletek a vármegye szolgálatában eltöltöttem. Mindig az volt életem büszkesége, hogy a vármegye ügyeit mint alispán tisztelettel és becsülettel vezesse s a tisztikarral a legjobb harmónikus egyetértésben éljek a vármegyének egy kötelességtudó, becsületes tisztikart neveljek. A körülmények máskép rendelkeztek velem, de jövőre is az maradok, ki a multban voltam, mert a szoros kápos megmarad közöttünk s ti mindig fogjátok tudni, mi a kötelességetek a hazával és a vármegyével szemben. Nekem pedig, ha másban nem, de abban a tudatban van meg az örömem, hogy a veletek eltöltött 34 év alatt mindig becsülettel és tisztelettel igyekeztem vármegyém szolgálatát, s ha ezért kiérdemeltem az elismerést, annak fénye reátok esik vissza, mert szolgálati időm alatt törekvésemben és munkámban mindentörökkel és hűségű támogatatok. Jövőre is közöttetek maradok s kérlek benneteket, tartsatok meg jó barátságokban.

Kolbay Sándor kir. táblabíró, királyi törvényszéki h. alispán, a kir. törvényszék, a kir. ügyészség és a kir. járásbírók küldöttségét vezeti. — Talpra esett a kir. beszédjéből különösen kiemeltük: tudomására hozza a főispánnak, hogy az elnök betegsége folytán neki jutott osztályrészül a küldöttség vezetése. Bár a főispán határozottul nem terjed a kir. beutazásokra, még is eljárásról udvariasságból, másrészt pedig a főispán személye iránti tisztelet és szeretetből indítatva jelentek meg. — Üdvözölő beszédjében örömkönnék ad kifejezést, hogy oly férfiu neveztetett ki főispánná, ki társadalmi téren a kir. bíróságokkal a legbarátságosabb káposot tartotta fenn ez ideig, reméli, hogy jövőben is a főispán változatlanul jó indulattal fog irányokban viseltetni.

A főispán hálásan mond köszönetet az üdvözlésért és válaszában kijelenti, hogy bár hivatalos téren nem egy útalom is haladnak, de mégis a czél egy: a magyar haza jogkereső polgári igényeinek kielégítése. Társadalmi téren azonban már együtt kell haladni és közreműkölni s azon reményben, hogy jövőben e téren a kir. bíróságok még inkább találhatnak a közbenjárás, a mely találkozásnak ő csak hathatós közbenjárója lesz, viszont minden jót kíván a küldöttségnek.

Kubinyi Andor kir. tanácsos, kir. pénzügyigazgató vezette azután az összes ez ágazatba tartozó hivatalokat. Üdvözölő beszédjében azt mondja, hogy szerencsés kezelt lett a főispáni állás betöltve, mert az új főispán személyében oly férfiu került a közigazgatás élére, ki kipróbált tevékenységű, tudású és igazságszeretettel telt, épen a jelen időben, midőn új adótörvények végrehajtásának. Működésében pedig a pénzügyigazgató támogatni fogja. Készséggel ajánlják tel tehát szolgálataikat és kéri jóindulatát a p. ü. tisztviselőkkel szemben.

A főispán melegen köszöni meg az üdvözlést és hivatkozik arra, hogy közfoglalt beszédjében is már kifejezést adott annak, miszerint a törvényeknek megfelelőleg fogja jogait gyakorolni. S ott, hol a rideg törvény szövege hiányos, alkalmazása pedig esetleg nem lenne szerencsés, ott más utón fog igyekezni a méltányosság határain belül eljárni, mert a méltányosság igen gyakran a házagos törvényekkel összeegyeztethető. A pénzügyigazgatás is annak a nagy gépezetnek az

egyik szerve, melynek czéja az állami élet zavartalan folyását előmozdítani s ő igyekezni fog azt sikeresen támogatni. A tisztviselőket pedig jóindulatáról biztosítja.

(Helyszüke miatt már csak dióhéjban folytathatjuk a tudósítást.)

A főgimnázium és az igazgató-tanács nevében, melynek társelnöke a főispán, dr. *Feress* Samu főgimnáziumi igazgató vezette e részről a nagyszámú küldöttséget és a tőle megszokott ügyes alkalmi beszédben fejtegette a főispán érdemeit és üdvözlő a legmelegebben. A főispán köszönő válaszában azt fejtegeti, hogy csak az az állam szerencsés, melynek magas fokán álló kulturája van s úgy, mint eddig is, erre nagy súlyt fog helyezni és támogatja a szellemi cultura terjesztőit: a tanárokat.

Juraskó Jakab műszaki tanácsos vezette a földművelés és kereskedelemügyi ministériumnak alárendelt hivatalokat. Üdvözlő beszédjében hivatkozik a főispán, mint alispán eddigi sikeres működésére s azon reményben, hogy jövőben még inkább módjában fog állani tehetségét és gazdag tapasztalatait a közjó javára értékesíteni, sok szerencsét és állandó támogatást kér. A főispán válaszában köszönetének nyilvánítása mellett biztosítja a tisztelgőket jóindulatáról és támogatásáról.

Pogány István kir. tanfelügyelő, az iskolák tanítói karát és a tantestületeket vezette s azok nevében a főispán hosszú alispánságára hivatkozva, kéri a támogatást. A főispán a cultura meleg ágyának ápolását, a népnevelés és ezek katonái: a néptanítók kezében látja s épen ezért a legmesszebbmenő támogatásról biztosítja őket.

A r. t. városok és polgármesterek nevében *Basilidesz* Gusztáv jolsvai polgármester, a polgármesterek nesztora üdvözlő a főispánt ügyes beszédben. Mire a főispán köszönő válaszában azt fejtegeti bővebben, hogy mivel nagy súlyt helyez a városok beléletére, hol még sok esetben a klik-politika érvényesül a közjó rovására, élénk és éber felügyeletet fog gyakorolni a városokra.

Rimaszombat város, melynek a főispán diszpólgára, külön küldöttséggel is üdvözlő a főispánt. A küldöttség szónoka dr. *Kovács* László polgármester, ki rövid, de tartalmas beszédben üdvözlő a főispánt. A főispán hivatkozik arra, hogy büszkén e város szülöttének tartja magát s erejétől telhetőleg mindent el fog követni a város felvirágoztatása érdekében.

A községi és körjegyzői egyesület nevében, az egyesület elnöke id. *Falföldy* Ottmár üdvözlő az egyesület élén az új főispánt és kéri továbbra is atyai kegyes jóindulatát és ügyük támogatását. A főispán válaszában elismeri a jegyzők nehéz helyzetét s készséggel támogatja is őket, de ott, hol szigorot kell alkalmazni, attól jövőben sem tekinthet el.

A rimaszombati kaszinó küldöttségét *Medveczky* Sándor kir. körjegyző vezette, ki kéri a főispánt, hogy külön is súlyt helyezzen a kaszinói élet fellendülésére. A főispán válaszában igéri, hogy tőle telhetőleg mindent el fog követni a jelenleg laza kaszinói élet fellendítésére, mert a nagy Széchenyi is már a kaszinókat tartotta arra a legalkalmasabb helynek, honnan a politikai és társadalmi élet szálai kiinduljanak.

Utánna *Szuhay* Zsigmond, a nagyrőzei kaszinó üdvözlő küldöttségét vezette a főispán elé. A főispán támaszkodva ottani kaszinói dísztagságára, nagyon köszöni a szíves megemlékezést, mely az első alispánsága idején lefolyt régi nagyrőzei kellemes napoknak egyik kedves reminiscenciája.

A legmeghatóbb pillanatok következtek ezután, melyet leírni alig lehetne, mert a megszólalt ajkak el-el némultak és ismét meg-megnyitáltak s a könnyek áradatában olvadt össze a szívek lüktetése. *Mihalik* Dezső a Coburg hercegi uradalmak főügyésze, a főispán testi lelki barátja vezette a főispán elé, az uradalmak tisztikarának nagy száma küldöttségét. *Mihalik* és az uradalmi tisztikar voltak azok, kik midőn az új főispánt ez előtt 24 évvel alispánná választották, mindent elkövettek megválasztása érdekében, s azóta közöttük a legbizalmasabb baráti kapcsolatok állottak fenn, melyet még erősített a sors csapása is, midőn a múlt évben egyszerre vesztette el a két jó barát hitvesét is. Lélektenileg megérthető tehát az a jelenet, mely most a két vezértérfit egymás nyakába forrasztotta, s a nagy csapás után örömkönyvekre fakasztotta.

Gróf Andrássy Dénes, e nagylelkű főúr és uradalmi kormányzója: *Sulyószky* István sem feledkezett meg az új főispán érdemeiről, s épen ezért a vármegye legnagyobb jötevője is elküldötte szíves szavát *Majer* Géza erdőmester és az uradalmi tisztikar személyében, hogy az ő és ügyeinek meghitt vezetője nevében is tolmácsolják üdvözlő jókívánságaikat. — A főispán határtalan örömeinek és köszönetének adott kifejezést a rendkívüli figyelemért s kijelentette, hogy az uradalom érdekeit jövőben is meleg támogatásban fogja részesíteni és kérte üdvözlőletét a nemesszívű főúrnak és kormányzójának átadni. — Végül a gazdasági egyesület nevében még *Szentiványi* Árpád elnök, országgyűlési képviselő üdvözlötte az új főispánt.

* * *

Az ünnepség befejezésével a Hungária szálló nagyszobájában mintegy 300 terítékű bankett volt, melyen az első pohárköszöntőt *Bornemisza* László főispán mondotta a királyné, majd *Pösch* Gyula magas szárnyalású beszédben foglalkozott a népjogok kiterjesztésével és a magyar nemzeti eszmék hódításával s a közszeretethez álló, minden igaz, jó ügynek önzetlen barátját, a ouritán jellemű új főispánt. *Bornemisza* Lászlót köszöntötte fel. *Bornemisza* László szép toasztjában kijelenti, hogy e megyének továbbra is hű fia kíván maradni élte fogytáig; e vármegye előhaladását akarja ezután is szolgálni, s poharat emel a vármegye jólétére, polgárai boldogságára. — *Szentiványi* Árpád örömet fejez ki a telet, hogy a beiktatási ünnepély oly fényesen sikerült. Ez nemesak előlegezett bizalom a jövőre nézve, de egy fényes mult munkásságának megérdemelt elismerése. Az ünnepélyen megjelent küldöttségeket köszönti fel a vármegye nevében. *Hanay* Zoltán szellemes szavakkal elvett a karzatokon megjelent hölgyeket. *Czinke* István a testvéri megértésre, az egyetértő lélekre és a hazaszeretetre emelt poharat, s végül a nehéz viszonyok között állandó békességet óhajtó vármegye közönségét

életi. — *Hevesy* Bertalan ugyancsak az összhangról szökött s azt kívánja, hogy ez az összhang a haza és társadalom javára érvényesüljön. — *Mihalik* Dezső szellemes ötletektől szípkörkázó pohárköszöntőben elvett a főispánt, a felvidék nevében *Fáy* Gyuláért is poharat emelt. — Megemlékezett arról a nagy lelkesedésről, melylyel a vármegye közönsége szeretettel és végtelen bizalommal, egyszerűen, egyhangulag kinevezte" alispánná az érdemes és munkás *Lukács* Gézát. *Farkas* Zoltán az új főispánt mint éleslátású politikust köszöntötte fel; végül *Hámos* László az új főispán családjáért emelt poharat.

A társaságtól ekkor bucsút vett az új főispán, megjelent a cigány s a mulató közönség emelkedett hangulatban maradt együtt az esti órákig.

Vármegyei választások előtt. Nem újságot írunk, midőn közre adjuk ismételt, hogy a megüresedett alispáni szék f. hó 31-én egyhangulag *Lukács* Géza vármegyei főjegyzővel lesz betöltve, s az így megüresedő többi megyei jegyzői állások, a diadalra jutott elv szerint, fokozatos előlépés folytán fognak szintén betölteni. Harec tehát csakis az üresedésben levő árvaszéki ülnöki állás elnyeréséért lesz, melyre komoly pályázók *Máriássy* István, ki 13 év óta aljegyző és *Kubinyi* Zoltán, ki 9 év óta járási szolgabíró. Mindkét jelölt kifogástalan ügyes, képzett és munkás tisztviselő, kik e hét folyamán tették le a képesítéshez szükséges jogtudományi államvizsgát és pedig *Máriássy* f. hó 14-én a budapesti egyetemen, *Kubinyi* pedig f. hó 16-án az egri jogliceumon. Ezzel kapcsolatosan közöljük, hogy a jövő év alispán tiszteletére ünnepi lakomát szándékoznak rendezni, még pedig sokak panaszos felszólalása alapján nem a Hungáriában, de más helyen. Az ifjuság pedig este az alispán családja tiszteletére a régi hagyományos szokáshoz híven táncmulatságot rendez, a helybeli kaszinó termében. A melyre meghívók ugyan az idő rövidsége miatt már nem küldetnek szíjjel, de az intelligenciát szívesen látják.

Színház.

Meglehetősen megcsappant érdeklődés mellett folytak a színelőadások, de a színészek részéről elismerést érdemlő törekvéssel és kitartással. Csak egyes kiválóbb alkalmakkal sikerül teli házat összehozni, de már a helyi motívumok sem hatják meg a közönséget; ebben különben Rimaszombat sohasem tűnt ki, saját valamit érő embereit sohasem pártolta, ha csak atyafiság, rokonság nagyobb tömegekben nem vonzotta feléje.

Szombaton, márczius 12-én végre színrekerült a rég hirdett „Luxenburg grófia” Wilner és Bodanszky hírneves új operettje Lehár fűbemaszó zenéjével. A darab nagy újdonság, mert Budapesten még telt ház előtt adják, itt is megtelt a nézőtér egészen. Díszletek dolgában nem produkálhatják azt, a mit Budapest színházai nyújtanak, de a játék és a zene elismerést érdemlő törekvéseiről tesznek tanúságot. A czímszerepet *Szigethy* adta, a nála megszokott tanulmánytal és ügyességgel. Partnere *Képes* Laura kedves jelenség volt Angéla szerepében, játéka és éneke egyaránt ügyes és eleven volt, s a közönség is sok tapssal honorálta. Igaz, hogy a közönség éretlenebb része nem mindig a kellő helyen és igazsággal osztja a babérokat, mert míg kifoghatatlan a nevető bohóságok tapsolásában, addig nem mindig méltányolja a komolyabb törekvéseket és a magasabb művelészetet. *Radócz*, *Nagy* és *Csanády* Lenke kétségkívül ügyes, de sokszor túlzott komikuma sokkal nagyobb hatást ér el, mint *Képes* Laura művésze. Nagy érdekesen és sok tanulmánytal alakította Bazil herceg szerepét, *Radócz* is igen ügyes volt a testő szerepében, *Csanády* Kokozow grófnője is sikerült és hálás alakítás volt. *Ábray* Irén kedvesen játszotta Juliette alakját s a kisebb szereplők is törekedtek méltóképen játszani.

Vasárnap, 13-án „Forgószél kisaszony” járta a czímszerepben *Képes* Laurával. Az előadás gyors tempóban folyt le, de a játék egészen élvezhető volt, pedig a közönség nagyon gyéren látogatta.

Este nagy újdonságot adtak. *Paál* Gyula helybeli állami tanítónak „Veszedelem a házban” című 3 felvonásos népszínművét. Közönségünk csodálatosan közömbös volt, üres széksorokkal tüntetett a helybeli szerző darabja mellett és így meghallgatás nélkül eldöntötte a darab sorsát, a mely aligha kerül többé színpadra. Pedig a darab határozottan jó és ha szerzője budapesti, bentfentes ember, akkor szép hírnév és anyagi haszon vár rá. Törültszert népies hangulat, a cselekmények gyors lefolyása, a kibonyolítások jellemhez illő volta, a végkifejlés népies megoldása, a színi hatások ügyes kihasználása, a csinos népdalok mind a jobb népszínművek sorába emelik ezt a darabot, mely talán anyagi okok miatt mégis a feledés homályába fog merülni. Ugy látzik, közönségünk izlése ujabbán ferde irányba tévedt, mert jóban hódít a sikamlós, az üres, léha teeseget, hozzávaló zenével, mint a nép lelkéből fakadó komolyabb művészet: a népszínművet nem is akarják látni és hallani. Színészeink játéka egészben véve tanulmányt és törekvést árult el. *Képes* Laura és *Ábray* Irén ügyes játékkal és kellemes dalokkal nagyban emelték a sikert. *Csanády* Lenke és *Idős* Gizi alakítása sem hagyott fenn kívánni valót. Halász jól adta Sajó Bandi változó jellemű szerepét; *Radócz* ügyes, fúrge alakítást nyújtott borbélyában és változatossá tette a hangulatot. *Nagy* Kálmán tipikusan játszta az öreg parasztagazda alakját. *Szigethy* juhászlegénye nagyon jó alakítás volt és dalai is sok tapssal arattak. *Szécskay* alakításában komoly törekvés látszott, de néhol túlzott. Az előadás összhangját a zene odaillő melódiai is nagyban emelték. A gyér közönséget már az első felvonás magával ragadta. Folyton figyelt és többször hangosan tüntetett a szerző mellett, a ki két ízben meg is jelent a lámpák előtt.

Hétfőn, 14-én hazafias darab járta — ismét üres nézőtérrel. Pedig *Törköly* József dr. dala: Kossuth apánk

sírhalmára, *Törköly* László dr. megzenésítésével szintén előkerült a da ab előtt, *Szigethy* Antal énekelte ezt az igazán hangulatos dalt, a mely a hazafias érzelmek hurajt új oldalról érinti. Hatásos volt *Szabadhegyi* „Talpra magyar” színes szavazata és a némakép Hungária alakjával a háttérben. Verő György 7 képben irt énekes színműve: „1848. és a hadak útja” volt a színen. A 7 képből hatot előadták s az előadás a hazafias érzelmek felújítására igen hatásos jelenetekben gazdag volt. *Szigethy*, *Szabadhegyi*, *Képes* Laura, *Nagy*, *Ábray*, *Halász*, *Radócz*, *Vizy*, *Faragó*, *Csanády*, *Szirmay*, *Szécskay* és a többiek is az ügyhöz méltó előadást törekedtek nyújtani s ezáltal a közönséget illeti a rovás, az üres helyekért.

Kedden, márczius 15-én „Luxenburg grófiát” ismételték félélyárakkal, de telt nézőtérrel. A szereplők ugyanazok voltak, mint először és meglátszott, hogy nem először adják, még biztosabb volt a játékuk. *Képes* Laura, *Ábray* Irén, *Szigethy* dalai és a zene nagyban emelték a harmóniát és a jó hatást.

Szerdán, 16-án, Goldfäden: „Az új Messias” cz. daljátékát adták *Képes* Laura jutalomjátékául. A darabot kissé megrövidítették, de bajos is kis színpadon egészen előadni. A mit adtak belőle, az eléggé összehangolt volt játék és dal tekintetében. *Képes* Laura igen jól testett ókori öltözetben és tiszta hangon énekelte. A közönség lelkesen tapsolta a derék primadonnát, a ki minden törekvéssel jól szolgálja a magyar színészet ügyét. Szép virágoskört nyújtottak át beléptekor elismerés gyanánt. Mellette *Szigethy*, *Radócz*, *Nagy* Kálmán, *Faragó*, *Tóth* igyekeztek. *Halász* volt a római helytartó, nejét igen hatásosan alakította *Szirmay* Jozefin. *Olasz* Mariska és *Tóthné* is jól játszottak.

Csütörtökön szünetelt az előadás.

Pénteken, márczius 18-án, *Vessey* Ilona vendégszereplése elmaradt és *Hervé* kitudó operettjét: „Lilit” adták félélyárakkal, de csak félig-meddig telt nézőtérrel. A czímszerepben *Képes* Laura ragyogtatta ügyes alakítását és egész temperamentumát, mikor egymásután a nagymamát és az unokleányt játszotta. Éneke is kellemesen esengett mindvégig. *Szigethy* volt a partnere, a ki szokásos gonddal alakította szerepét. *Radócz* sok tapsot aratott az öreg nagybácsi komikus szerepében. *Nagy* Kálmán, *Szabadhegyi*, *Faragó*, *Füdes*, *Csanády* Lenke, *Olasz* Mariska, *Szilágyi* Rózszi egészítették ki jó harmóniával a szereplők körét.

Szombaton a „Kuruzsló” című híres új darabot adják, *vasárnap* a „Czigánybáróra” készülnek.

Hírek és vegyesek.

Nagyheti szertartások sorrendje. A r. kath. egyházban a nagyheti szertartások a következő időrendben tartatnak meg:

Vízgyászárnap reggel 9 órakor esendes mise. 10 órakor barkaszentelés, Jézus szenvedésének éneklése, ünnepi szent mise.

Nagyszórdán: d. u. 3 órakor gyászszólozmák énekelteknek.

Nagyszüdtörtökön: reggel 9 órakor ünnepies szent mise, d. u. 3 órakor gyászszólozmák énekelteknek.

Nagypéntek: reggel 9 órakor szent mise, Jézus szenvedésének éneklése, szent beszéd, d. u. 3 órakor gyászszólozmák énekelteknek.

Nagyszombat: reggel 7 órakor tűz- s vízszentelés, 8 órakor szent mise, d. u. 6 órakor feltámadás ünnepélye.

Személyi hírek. *Bornemisza* László főispán és *Lukács* Géza h. alispán f. hó 18-án hivatalos ügyben Budapestre utaztak, honnan 20-án térnek vissza.

Kinevezések. A helybeli m. kir. állami gyermekmenhelynél dr. *Löcherer* Tamás lemondásával megüresedett igazgató-főorvosi állás teendőinek ellátásával a m. kir. belügyminiszter dr. *Heinrich* Béla a budapesti m. kir. áll. gyermekmenhely második orvosát bízta meg. Az új igazgató-főorvos e napokban teszi le az esküt a főispán kezébe s állását elfoglalja.

A m. kir. belügyminiszter a m. kir. állami határrendőrséghez *Beliczky* Kálmán végzett joghallgató belvárosi lakost fizetés nélküli segédfogalmazóvá nevezte ki.

Schröder Gyula Kőbör hercegi gyárigazgató a bányászati vizsgáló-bizottságba — melynek eddig is tagja volt — újból kineveztetett.

Halálozás. Hozzánk küldött jelentésből sajnálatlalt értesülünk, hogy *Jolsván* özv. *Halasi* Gyuláné szül. *Ráth* Mária 66-ik évében f. hó 17-én hosszú szenvedés után elhunyt. 19-ikén nagy részvét mellett temették el Nagyrőzezen.

A Garamról vesszük a gyászjelentést, hogy *Gál* Gyula garamszécsi községi főjegyző és megyebizottsági tag f. hó 16-án ottan 40 éves korában elhunyt. Az elhunytban sokat vesztett a vármegyei jegyzői egyesület és a megyebizottság is, valamint az ottani vidék intelligenciája. Különös érdemei voltak a magyarosítás terén és a garami iskolák felépítése körül.

Választások. Mult vasárnap ment végbe a kerületi munkásbiztosító pénztár közgyűlési kiküldötteinek választása. Városunkban általában nem nagy érdeklődés volt tapasztalható, s összesen csak mintegy 76-an vettek részt a városházán megejtett választáson.

Ipari továbbképző. A rimaszombati ipari továbbképző tantolyam ez idei ciklusa befejezést nyerve, az ott részt vett iparos ifjak irásbeli dolgozatai és rajzai tolyó hó 27-ik és 28-ik napján délelőtti 10 órától 12-ig az állami elemi leányiskola tornatermében lesznek kiállítva az érdeklődő közönség számára megtekintés végett.

Vizsgálat. A rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztárnál az Országos Pénztár kiküldött számellenőre: *Leclerer* Jenő f. hó 14-ike óta több napra terjedő vizsgálatot tartott, s a mult évi zárszámadást a hivatali tisztviselőkkel együtt összeállította.

Megégett ember. Eszterényben f. hó 14-én *Varga* János mészégető telepén dolgozó *Csala* József 38 éves mészégető munkás, a tetőzet javítása közben a kemenczébe esett és súlyos égési sebeket szenvedett, melyekkel másnap beszállították a kórházba.

Közgyűlés. A rimaszombati ált. ipartestületi nyugdíj-egyesülete ma, 20-án, d. e. 11 órakor a „Polgári Olvasókör” nagytermében VII. évi rendes közgyűlést tartja, melyre az érdeklődők figyelmét felhívjuk.

Uj Gazdasági Tudósító. A földművelési miniszter Gömör-Kishont vármegye rosznyói járására Hevesy Elemér kunapolezai földbirtokost a gazdasági tudósítói tiszttel bízza meg.

Szülőajtványok számos bor- és csemege fajokban. Gyökere és alma vadasszók. Pótlásokra két éves ajtvány és gyökere vadalyok. Kertekbe lúgásoknak s kerítések mellé legkorábban érő muskatal **Csaba gyöngye** ajtvány megrendelhető alólírott ajtványiskolájában. — Kívánatra díjtalanul ajtványokt küld utmutatással a szülőajtvány ültetése s azok kezeléséről Fischer Lajos Miskolc, Városházter 9.

PÁSZTORY cs. és kir. udvari királyi virágkereskedése Budapest, VIII., Rákóczy-út 3. — Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld. 8-26

A Triesti Általános Biztosító Társulat

— Assicurazioni Generali —
(Alapítva: 1831. évben). (Alapítva: 1831. évben). az egyetlen intézet, mely közvetlenül vagy leányintézetei révén közvetve a biztosítás valamennyi ágát műveli és a hol a biztosítási intézmény iránt támasztott igények a legelőnyösebben és a nagyközönség érdekét szolgáló modern újítások legliberálisabb alkalmazása mellett nyerhetnek kielégítést.

A közelmúltban az életbiztosítás terén a rokkantsági biztosításra vonatkozó új feltételeivel vonta méltán magára a nagyközönség figyelmét és részben ennek folytán volt az a fényes eredmény, hogy az elmúlt 1909. évben ezen intézetnél 19979 darab, összesen nem kevesebb, mint 165841679 korona 97 fillérről szóló új ajánlat érkezett be és ebből 17216 új kötvény 143070754 korona 80 fillér összegről állított ki és hogy az érvényben lévő életbiztosítások állaga már a múlt évben elérte az

1000 millió koronát.
A folyó évben már eddig elért eredmények pedig arra engednek következtetni, hogy ez év eredménye még a múlt évi eredményt is túl fogja szárnyalni.

Ez az intézet az, mely a biztosítási ügy terén legutóbb ismét uttörőként tűnt fel az által, hogy megalapította a Minerva általános biztosító társaság cég alatt már is népszerűvé vált magyar biztosító intézet, mely működési körébe többek közt felvette a hazánkban eddig ismeretlen volt: **kezességi- és óvadékbiztosítást**, valamint az **eltulajdonítás-, lopás-, hűtlen kezelés- és sikkasztás elleni biztosítást.**

BÉRBEADÓ

1910. évi április hó 15-étől Nyustyan, a község háza közelében a legjobb forgalmi helyen lévő **Koleszár Dániel** tulajdonát képező 88. összeírású számú lakóház, mely áll 1 az utcára nyíló mézarszék helyiséggel, 2 szobával, 1 konyhával, istállóból és a szükséges melléképítményekkel. A mézarszék helyiség esetleg berendezéssel vagy anélkül is kiadó. — Ertekezhetni lehet: **dr. Bak-say Dezső** rimaszombati ügyvédnél. 1-2

Meghívás.

A „Hangya” a magyar gazdaságvétség fogyasztási és értékesítő szövetkezete kötelékébe tartozó **Rimaszombati fogyasztási és értékesítő szövetkezet** 1910. évi április hó 4-én, délelőtt 11 órakor a városháza tanácstermében

X. évi rendes közgyűlést

tartja, melyre a t. tagok az alapszabályok 23. §-a értelmében meghívotnak.

Napirend:

1. Múlt évi üzleteredményekről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadosok megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Netaláni indítványok.

1909. évi december 31-én a tagok száma 291, üzletrészeinek száma pedig 459 volt; az év folyamán belépett 6 tag 9 üzletrészszel; kilépett 11 tag 25 üzletrészszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a boltban kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Rimaszombat, 1910. márczius hó 18.

Az igazgatóság.

Saját termésü,

kítanó minőségű 1908. évi termésü egri hegyi óborait ajánlom: fehérét 26, silleret pedig 24 forintért hektonként a megrendelő edényében szállítva. Tiszta jó kezelésért kezeskedem. **BALKAY JÓZSEF** Eger, (Hevesmegye.) 2-3

Rendkívüli árleszállítás.

Házassulandók figyelmébe!

Jegygyűrűk és nászajándék-tárgyak előnyösen beszerezhetők részletfizetésre is 9-*

TIGERMAN ADOLF

órásmeister és ékszerésznél Rimaszombat.

KIADÓ ÜZLET.

Rimaszombatban Rákóczy-utca 18. sz. alatt egy üzlethelyiség 4 szobás lakással, magános nagytagas udvarral, **május 1-ére** bérbeadó. — Ertekezni lehet: 3-3.
ö.zv. Mindszenty Bertalannal.

Eladó házak.

Rimaszombatban, az id. **Süteő István** és neje örökösének tulajdonát képező és az **Erzébet-tér** (Fő-tér) és **Szűz-jártó-utcára** fekvő házak szabad kézből eladók, esetleg az ott lévő lakások folyó év május hó 1-től bérbeadhatók. Bővebb értesítés szereszhető **Szóplaky Lajosné** szül. Süteő Ilona, avagy **Süteő István** tulajdonosoknál. — Ugyanott házi bitorok és egyéb ingóságok is eladhatók.

A csizi jód és bróm furdóben, „Margit-nyaraló”-ban lévő **BORBELY ÜZLETI HELYISEG** is folyó év május 1-étől bérbeadó. 1-2

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a napokban **párisi modell-kalapok** érkeztek, melyeknek megtekintésére tisztelettel meghívjuk.

Kalap-átalakítások: párisi divatlap szerint eszközöltetnek. — Vidékre megfelelő választékok küldünk. Rimaszombat, 1910. márczius 18.

Mély tisztelettel: **Ballás nővérek.**
Rózsa-utca 11. szám.

KERÉKPÁROSOK

figyelmébe ajánlom **kerékpár** és **kerékpáralkatrész** raktáram.

Állandóan raktáron különböző gyártmányú kerékpárok, mindenemű alkatrészek, külső- és belső gumik, aczetyen-lámpák stb.

Carbid 1/4 kgként is kapható.

= VARRÓGÉPEK. =

Jó, kipróbált, különféle gyártmányúak állandóan raktáron nagy választékban.

Kerékpárok és varrógépek **RÉSZELEFIZETÉSRE** is kaphatók, előnyös feltételek mellett.

ÓRAK minden darab pontosan szabályozva jótállás mellett **XXX** minden kivételben. **XXX**

EKSZEREK a legújabb és legizoláltabb kidolgozásban. **Tomor karikagyűrűk** 14 karátos aranyból fényfelezve, a legnagyobb választékban kaphatók

ö.zv. ENYEDI MIKSÁNÉ.

óra- és ékszerüzletében Rimaszombat.

Karika gyűrűk azonnal és díjtalanul vésetnek!

Hegyes vidék nélkülözhetetlen gazdasági eszköze a

szabadalmazott

Dorner-féle

ikerváltó-eke.

1909. évi találmány!

Kiváló fordítás és porhanyítás! Olcsó ár!

Készíti:

Török András

gépgyáros

NAGYSZEBEN.

Dorner Béla kir. gazd. intéző ur

Győr.

Az Ön ikerváltó ekeje hegyes vidéken teljesen nélkülözhetetlen. Könnyűsége folytán 2 ökör nehézség nélkül meredek hegyi szántásnál is elhuzza. Könnyen kezelhető, s nincs olyan eke, mely csak megközelítőleg is azt a munkát teljesítene, mint ez.

Meredek hegyein ezen eke által jól lettek megművelve, mint azelőtt sohasem és ezáltal rajtok több termést is várok. Megjegyzem még, hogy ezen ekek munkaképessége jóval nagyobb, mint bármely ekeé és így határozottan állíthatom, hogy hegyes területtel rendelkező birtokok, ha földjeiket terméshozamát megkétszerezni akarják: ezt a Dorner-féle ekevel elérhetik.

Várgede, (Gömör m.)

(3-3.) Kiváló tisztelettel:

Vidák Béla, földbirtokos.

A Rimaszombati Keresked. és Közgazdasági Bank Részvénytársaság

az életbiztosítással kapcsolatos betétüzlet üzletágai közé bevezette és e célból egy elsőrangú biztosító intézettel lépett szoros összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó kötelezi magát 1 koronás heti részletek fizetésére. — A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is lefizethető. — Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztosíthatja. **15 év elteltével**, a mikor is az 1 koronás heti befizetés kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, **vagyis 1000 K-nát kézhez kapja.** — **A mennyiben azonban már az első részlet befizetése után is elhaláloznék az egész 1000 korona haladéktalanul esedékessé válik.** — Ha azonban a díjak befizetését 15 év alatt beszüntetné, **ugy betétjét kamataival bármikor kézhez kaphatja.**

A biztosításért évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő, mely az utolsó években már csak circa 2-3 fillért tesz ki.

Beléphetnek 20-60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000-1000 koronás tételt is jegyezhet.

A midőn a nagy közönség figyelmét erre az életrevaló takarékosági módra tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, a mely ilyenképen jegyeztetett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az üzletágot bevezető

Rimaszombati Keresk. és Közgazd. Bank R.-Társ.

—7*

Önkéntes árverési hirdetmény.

A nyustyai takarékpénztár a tulajdonát képező és **Nyustya** közönségben a vásártér mellett fekvő lakóházát és melléképületeit nyilvános szóbeli árverésen eladja. Az épületben jelenleg egy konyha, egy italmérsi üzlet, egy szobában viz gyár, egy pékmezeje, 2 konyha és 4 szobából álló lakás van elhelyezve. Kikiáltási ár 15000 (tizenöt ezer) korona, melyen alul az épület el nem adatik. Az árverés Nyustyan, a takarékpénztár helyiségében 1910. április hó 11-én d. u. 2 órakor lesz megtartva.

Árverelni szándékozó köteles k az árverés megkezdése előtt 1500 (egyezeröt száz) korona bányapénzt letenni, mely összeg a vételár utolsó részletébe beszámíttatik.

A legutóbbi ígérő bányapénze, ha az árveréstől visszalépne, elvesz. Bővebb felvilágosítás a nyustyai takarékpénztár üzleti helyiségében nyerhető.

Nyustyai Takarékpénztár Részvénytársaság.

1-5

Eredeti „Pfaff” varrógépek,

valamint elsőrendű **KERÉKPÁROK** dupla harangsapágygyal és szabadonfutóval 5 évi jótállás mellett eredeti gyári árban kaphatók.

Kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárokhoz külső és belső gummik, pedálok, láncok, esengők, kormányok, sárvédők, kulcsok, szabadonfutó ágyak, esészek, konuszok, tengelyek stb. stb. mélyen le szállított nagybani eredeti gyári árban szállítok vidékre is.

TIGERMAN ADOLF,

órásmeister és ékszerész.

Rimaszombat, (a pénzügyigazgatási épület.)

Fűrészárut,

fenyő- és tölgyfagerendákat és különféle ezementárukat jutányos árban szállít a **Gőzfűrész és ezementárugyár Jolsván.**

Üvegházak eladók

a **Heinrich-féle műkertészetben** Rimaszombat, Tompa-tér.

180 □ méter összerületű üvegházak — részletekre szedve — elárusítottak. Továbbá egy igen praktikus vízvezetési felszerelés is eladó. Ugyiszintén nagymennyiségű legnemesebb faj-növények az üzlet feloszlása miatt még folyton árusítottak. 1-3

Alulírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, hogy jó hírnévnek örveendő

angol férfi szabó-műhelyemet

megnagyobbítottam és azt a mai kornak mindenben megfelelő

angol női szabó-műhelylyel

bővítettem ki, melynek szakszerű vezetését **nővérem** teljesíti. Minden törekvésem a jövőben is oda irányuland, hogy kifüggestalan munkám - kevés polgári haszon mellett — az eddig elért elismerésben részesüljön.

Ajánlkozom mindenféle férfi- és női ruháknak, női kosztümöknek bármilyen szabás szerinti pontos és gyors előállítására egy a saját, mint a t. megrendelőik által adott szövet- vagy kelméből.

A n. é. közönség jóakaratu pártfogását kérve, vagyok mindenkor kész szolgálattal és teljes tisztelettel:

Simon László.

angol férfi- és női szabó.

Lakásom: Rimaszombat, Rózsa-utca 20. szám.

KOVÁCS ZSIGMOND-féle

CZÍPŐ-ÜZLET

Rimaszombat, Deák Ferencz-u. 8.

Ajánlja a tavaszi idényre elsőrendű **kész**

férfi-, női- és gyermekcipőit,

melyek minden színben és formában kaphatók.

Mérték szerinti rendelések pontosan és kifüggestalan kivitelben a legjobb anyagból gyorsan és mérsékelt áron eszközöltetnek. 2-*